

MEDDELELSER

FRA

DET NORSKE MYRSELSKAP

Nr. 2

April 1943

41. årgang

Redigert av dr. agr. Aasulv Løddesøl.

DET NORSKE MYRSELSKAPS ÅRSMELDING OG REGNKSAP FOR 1942.

I 1942 er innmeldt 136 nye medlemmer fordelt på 6 livsvarige, 75 årsbetalende og 55 indirekte medlemmer. Avgangen av årsbetalende medlemmer har vært 16 døde eller utmeldte, herav er 2 medlemmer overført til livsvarige. Av livsvarige medlemmer er 4 døde i meldingsåret.

Medlemstallet pr. 31/12—42 blir da:

Årsbetalende medlemmer	503
Livsvarige medlemmer	247
Indirekte medlemmer	292
Korresponderende medlemmer	7

I alt 1049

I tillegg hertil kommer bytteforbindelsene, som ved årets utgang var 125 i alt, fordelt på 91 norske og 34 utenlandske.

Funksjonærene: Styret ansatte pr. 1. mai 1942 landbrukskandidat Kåre Lilleeng, Tromsø, som torvkonsulent for Nord-Norge. Fra samme tid ble konsulent O. Hovde tildelt Trøndelag og Vestlandet som arbeidsdistrikt. Landbrukskandidat Sigurd Hobæk sluttet som assistent ved myrundersøkelsene pr. 1. oktober for å overta ny stilling som lærer ved Tomb jordbruksskole, og fra samme tid ble landbrukskandidat D. Lømsland ansatt i den ledige stillingen. Landbrukslærer T. Christensen har fungert som kontorsjef ved hovedkontoret en kortere tid under det hårdeste arbeidspress midt på sommeren. Videre planla bestyrer Bølgen, Elverum, noen få brennforvanlegg, og landbrukskjemiker Braadlie, Trondheim, foretok en presserende inspeksjonsreise til Jøa pr. Namsos våren 1942, da selskapets funksjonærer var opptatt på andre kanter. Kontorassistent fru Dagny Taarneby har hatt sykepermisjon en del av 1942, og som midlertidige assistenter har fungert frk. Anna Timdal, Gvarv, og frk. Randi Frøshaug, Trøgstad. Videre ble konsulent Løddesøls stilling endret til direktørstilling regnet fra 1. oktober 1942.

For tiden er i alt 8 funksjonærer knyttet til hovedkontoret, til dette kommer eventuell midlertidig hjelp. Ved forsøksstasjonen har det ikke vært noen endring i funksjonærantallet i meldingsåret.

Opplysnings- og konsulentvirksomheten m. v.

Tidsskriftet er utkommet med 6 hefter i 1200 eksemplarer. Fra 1. juli, d. v. s. for de 3 siste hefters vedkommende, måtte side-tallet innskrenkes på grunn av papirrasjoneringen. Det er utgitt en brosjyre om torvstrødrift av ingeniør Ording og en om myr dyrking av forsøksleder Hagerup. Dessuten er det fra forsøksstasjonen sendt ut melding for 1941 med artikler av forsøksleder Hagerup om potetforsøk på myrjord og av assistent Hovd om korndyrking på myr. Meldingen er trykt i 1000 eksemplarer. Det har i meldingsåret vært holdt en del foredrag om brenntorvspørsmål, og videre har dr. Løddesøl forelest jordlære ved Vinterlandbruks-skolens videregående avdeling ca. 40 timer i 1942.

Konsulentvirksomheten har hatt omtrent samme omfang som foregående år. I alt har 217 arbeider eller rekvisisjoner krevd åstedsreiser (kfr. tabell 1). Når det gjelder undersøkelser i forbindelse med brenntorvdrift, kan nevnes at det særlig på Østlandet krever atskillig mer arbeide og undersøkelser å få i gang nye brenntorvanlegg no enn ved brennselskrisens begynnelse. Dette skyldes at det først ble tatt fatt på de myrer som var best kjent og lå lagligst til. No derimot må det gjerne undersøkes en rekke myrer før en finner en myr som egner seg for formålet. Og selv om dette lykkes, er vanskelighetene så store når det gjelder å skaffe til veie det som kreves til et brenntorvanlegg at mange viker tilbake for å gå i gang.

Vi skal nedenfor gi en tabellarisk oversikt over utviklingen av brenntorvproduksjonen siden 1940:

	1940	1941	1942
Maskintorvanlegg i alt	37	66	81
Herav kombinert med stikktorvdrift	6	13	13
Antall torvmaskiner ved anleggene	49	93	111
Større stikktorvanlegg	25	29	53
Antall nye bedrifter	62	95	134
Produsert maskintorv, m ³	75,290	126,990	169,055
» stikktorv ved nye større anlegg	32,050	35,640	47,840
» torv i alt ved maskintorvanlegg og nye større stikktorvanlegg ..	107,340	162,630	216,895
Beregnet samlet torvproduksjon for hele landet i mill. m ³	ca. 1,75	1,95	2,05

Brenntorvproduksjonen i normale år er beregnet til 1,46 mill. m³ eller med et rundt tall 1½ mill. m³. Maskintorvproduksjonen i et normalår er ca. 20,000 m³.

Av samtlige oppgaver som har krevd åstedsreiser angår 126 undersøkelser, planlegging, rettleiding eller kontroll med brenntorvdriften. Videre gjelder 32 av reisene under pkt. 5 i tabell 1 økning av brenntorvproduksjonen. Ca. 73 % av konsulentenes reiser har

Tabell 1.

Arbeidets art	Ordning	Hovde	Løddesøl	Smith	Hobæk	Lilleeng	Bølgen og Braadlie	I alt
1. Brenntorv, undersøkelser med eventuell planlegging	25	6	7	10	18	12	4	82
2. Brenntorv, rettleiding og kontroll	8	1	24	2	7	—	2	44
3. Torvstrødrift, isolasjonsstoffer av strøtorv o. l.	11	—	2	—	5	1	—	19
4. Dyrking, beitekultur og grøfting av myr	—	1	17	2	3	4	—	27
5. Forskjellige oppgaver (konferanser, møter, befaringer, foredrag o. l.)	10	2	19	2	3	9	—	45
I alt	54	10	69	16	36	26	6	217

m. a. o. vært viet brenntorven. For konsulent Hovde og sekretær Smiths vedkommende kan oppgavene i tabell 1 virke misvisende, da de en større del av sommeren har vært opptatt med myrinventering, som holdes utenom den egentlige konsulentvirksomhet. Hovdes arbeide har for størstedelen vært viet brenntorvinventering på Vestlandet, slik at også dette kommer brennselsforsyningen til gode.

Torvstrødriften har krevd 19 reiser i alt. Det er et par nye større anlegg under forberedelse, ellers gjelder rekvisisjonene modernisering og utvidelser av eldre fabrikker eller undersøkelser for torvstrølag og gårdbrukere som produserer strø til eget forbruk.

Torvstrøproduksjonen er gått atskillig tilbake i 1942 sammenlignet med året før. Ved landets 47 torvstrøfabrikker ble i 1942 produsert 188,382 baller, mot 260,000 baller i 1941, det er en nedgang på 27,5 %. Torvstrøproduksjonen i torvstrølagene og ved gårdsanleggene har derimot, såvidt vi har kunnet bringe på det rene, foregått noenlunde normalt. Denne produksjon, som ikke er gjenstand for omsetning, tilsvare år om annet ca. 250,000 baller.

Dyrkingsspørsmål, beitekultur på myr o. l. oppgaver har krevd 27 åstedsreiser eller omtrent samme antall som foregående år. De viktigste felter som er undersøkt er nevnt i den oversikten over virksomheten i 1942 som er publisert i forbindelse med søknad om statsbidrag for 1943 (Medd. nr. 5, 1942). For tiden pågår karttegning og øvrige kontorarbeider vedkommende en del felter som ble kartlagt i 1942.

Under forskjellige oppgaver, hvorav som nevnt ca. 2/3 vedkommer arbeidet for økning av brenntorvproduksjonen, kommer

videre befaringer, demonstrasjoner m. v. angående forskjellige myr-spørsmål. Myrselskapets konsulenter blir mer og mer brukt som sakkyndige, skjønnsmenn o. l. når det gjelder spørsmål som tangerer myr eller torv, og i de fleste tilfelle medfører slike oppgaver reiser.

Den økede konsulentvirksomhet har medført en sterk økning av kontorarbeidet, og antallet av saker som behandles i løpet av året eller krever skriftlig besvarelse eller utredning er meget stort. Videre skaffer brenntorvstatistikken, som opptas hver høst, uforholdsmessig meget korrespondanse, da det ofte er nokså vanskelig å få inn oppgaver fra torvprodusentene. Dette gjelder også til en viss grad for torvstrøstatistikken, men det dreier seg her om relativt få bedrifter, og dessuten er denne virksomhet mer oversiktlig enn brenntorvdriften. Den økede virksomhet medfører selvsagt også øket regnskapsarbeide. Hovedkontorets funksjonærer er med andre ord fullt opptatt både i sommer- og vinterhalvåret, men hittil har arbeidet gått bra unna, og alle saker som er forelagt selskapet, er blitt besvart. Likeså var alle årets rekvisisjoner om myrundersøkelser imøtekommet ved årsskiftet.

Myrinventeringen.

På Østlandet er i 1942 foretatt myrinventering i Nes almenning i Ringsaker og på Vestlandet i herredene Bru, Askvoll, Solund og Gulen i Sogn og Fjordane fylke. Arbeidet i Nes almenning er utført av sekretær Smith og i de nevnte kystherreder på Vestlandet av konsulent Hovde. I tabell 2 er oppført samlet myrareal og brenntorvmasser innen de nevnte områder.

Det endelige resultat av årets myrinventering vil så snart anledning gis, bli offentliggjort i myrselskapets tidsskrift. For øvrig vil allerede no spesielt interesserte kunne få meddelt opplysninger om skikkede brenntorvmyrer, torvstrømyrer og dyrkingsfelter ved henvendelse til myrselskapet.

Tabell 2.

	Samlet myrareal dekar	Brenntorv (råtorv) m ³
Nes almenning, Ringsaker	22,098	9,657,600
Bru herred	1,965	760,600
Askvoll herred	5,280	1,693,500
Solund herred	575	148,000
Gulen herred	3,170	937,000
I alt	33,088	13,196,700

Dyrkingsforsøkene.

Forsøksvirksomheten omfattet i 1942 i alt 76 felter ved forsøksstasjonen på Mæresmyra. Fordelingen på de forskjellige forsøksgrener har vært slik:

1. Sortsforsøk	20 felter
2. Såtidsforsøk	4 »
3. Gjødslingsforsøk	29 »
4. Frøavlsforsøk	4 »
5. Kalkings- og jordforbedringsforsøk	7 »
6. Grøfteforsøk	1 »
7. Driftsomløpsforsøk	5 »
8. Forsøk med ulike tynningstider for nepe	1 »
9. Slåttetidsforsøk	1 »
10. Beiteforsøk	2 »
11. Rhisobiumkulturforsøk (kløver)	1 »
12. Forsøk med frukttrekarbolineum mot kålflue	1 »

Tilsammen 76 felter

Videre arbeides det med foredling av engvekster ved forsøksstasjonen.

Antallet av spredte forsøk og demonstrasjonsfelter har vært 51 i 1942 fordelt på disse forsøksgrener:

1. Sand- og kalkfelter	8 stk.
2. Gjødslingsfelter	24 »
3. Engfrøfelter	7 »
4. Grøftefelter	3 »
5. Andre forsøk	9 »

Tilsammen 51 stk.

Detaljert oversikt over forsøksvirksomheten i meldingsåret er gitt av forsøksleder Hagerup i myrselskapets tidsskrift nr. 5, 1942, hvortil henvises.

Det norske myrselskaps

Debet	Vinnings- og Driftsregnskap
Utgifter:	
Lønninger	kr. 14,387.38
Myrundersøkelser, inkl. reiseutgifter	» 892.30
Møter	» 596.96
Meddelelser fra Det norske myrselskap:	
Trykning	kr. 1,901.50
Andre utgifter	» 581.36
	_____ » 2,482.86
Kontorutgifter og revisjon	» 5,842.15
Bibliotek og trykksaker (avskrives)	» 593.04
Inventar (avskrives)	» 839.43
Depotavgift	» 314.00
✓ Analyser	» 44.55
Inkasso og oppkreving	» 121.57
Avskrevet medlemskontingent	» 415.00
Flytningskonto	» 3,057.39
Myrinventeringen:	
Lønninger	kr. 9,892.09
Håndlangere og reiseutgifter	» 6,245.40
Analyser	» 536.00
Kartreproduksjoner, diverse utstyr m. m.	» 450.83
Andel i trykningsutgifter vedkommen- de inventeringsbrosjyre	» 500.00
	_____ » 17,624.32
Arbeidet for øket brenntorvproduksjon:	
Lønninger	kr. 23,696.75
Bidrag til Trøndelag Myrselskap	» 1,800.00
Reiseutgifter m. v.	» 7,458.43
Analyser	» 446.30
Instrumenter, myrbor m. v.	» 555.50
Utgifter vedk. propaganda, brenntorv- statistikk m. v.	» 1,057.36
	_____ » 35,014.34
	_____ Kr. 82,225.20
Forsøksanstalten i torvbruk (se særskilt regnskap)....	» 1,277.74

Forsøksstasjonen på Mæresmyra (se særskilt regnskap)	» 42,072.72
	_____ Kr. 125,575.76

hovedregnskap for 1942.**tapskonto.**

for 1942.

Kredit

Inntekter:		
Hevet ordinært statsbidrag for terminen 1941—42	kr. 22,380.00	
Hevet statsbidrag til myrinven- tering	kr. 20,000.00	
Herav overført til nytt regn- skap	» 2,500.00	
	» 17,500.00	
Statsbidrag til arbeidet for øket brenn- torvproduksjon:		
Overført fra forrige regnskap	kr. 20,000.00	
Hevet i 1942.	kr. 20,000.00	
Herav overført til nytt regnskap »	5,000.00	
	» 15,000.00	
	» 35,000.00	
	» 74,880.90	
Refundert utgifter vedkommende myrundersøkelser ..	» 1,838.24	
Medlemskontingent	» 2,760.00	
Renter av legatkapitalen	» 15,149.15	
Øvrige renteinntekter	» 224.56	
Livsvarig medlemskontingent	» 300.00	
Inntekter av tidsskriftet	» 2,753.02	
	Kr. 97,905.37	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra (se særskilt regnskap) »	24,158.67	
Forsøksanstalten i torvbruk (se særskilt regnskap) »	3,432.30	
Balanse, underskudd	» 79.41	

Kr. 125,575.75

Det norske myrselskaps

Debet

Balanse-konto

Debet	Aktiva:	
Legatmidlers konto:		
Anbrakt i obligasjoner	kr. 505,100.00	
» i Akers Sparebank	» 30,941.98	
		kr. 536,041.98
1 aksje i Rosenkrantzgt. 8		» 1,000.00
Anleggsverdier:		
Hovedkontoret, inventar	kr. 1,000.00	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	» 125,000.00	
Forsøksanstalten i torvbruk	» 35,000.00	
		» 161,000.00
Kassebeholdning og bankinnskudd:		
Hovedkontoret (i bank)	kr. 379.32	
Forsøksstasjonen på Mæresmyra (i kasse)	» 997.28	
		» 1,376.60
Utestående fordringer:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	kr. 128.96	
Livsvarig medlemskontingent	» 50.00	
		» 178.96
Beholdningsverdier:		
Forsøksstasjonen på Mæresmyra	kr. 10,570.00	
1 andel i Mære Samvirkelag	» 60.00	
		» 10,630.00
		Kr. 710,227.54

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets
For øvrig henvises til vår

Oslo.

A/S REVISION

hovedregnskap for 1942.

pr. 31/12 1942.

Kredit

Passiva:**Legatkapitalkonto:**

C. Wedel Jarlsbergs legat	kr. 22,946.37	
M. Aakranns legat	» 5,588.67	
H. Wedel Jarlsbergs legat	» 11,187.17	
H. Henriksens legat	» 68,122.67	
Haakon Weidemanns legat	» 132,896.12	
Professor Lende Njaas legat	» 10,149.72	
Skogeier Kleist Geddes legat	» 8,105.90	
Landbruksdirektør G. Tandbergs legat	» 5,021.05	
Musiker A. Juels legat	» 1,141.31	
Bankier Johs. Heftyes legat	» 269,423.99	
Ingeniør J. G. Thaulows legat	» 1,459.01	
		kr. 536.041.93

Kapitalkonto:

Saldo pr. 1/1—1942	kr. 174,264.97	
÷ underskudd	» 79.41	
		» 174,185.56

 Kr. 710,227.54

31. desember 1942

8. februar 1943

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

bøker, som er revidert av oss.
 revisjonsberetning av i dag.

11. februar 1943.

P. I. Borch.

 Arne Paulsen.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Driftsregnskap

Debet

Utgifter:	
Forsøksdrift på Mæresmyra	kr. 17,706.03
Spredte forsøk	» 1,180.18
Vedlikehold	» 1,027.50
Assuranse, kontorutgifter m. v.	» 1,921.40
Analyser	» 381.50
Forsøksmelding for 1941 (rest trykningsutgifter m. v.) ..	» 286.50
Avsatt til tørkeskap	» 2,000.00
Avskrevet påkostning:	
Nydyrking	kr. 755.05
Maskiner	» 374.51
Bygninger	» 309.99
	<hr/>
	» 1,439.55
Lønninger	» 16,130.00
	<hr/>
	Kr. 42,072.72
Balanse, overskudd	» 403.95
	<hr/>
	Kr. 42,476.67

Debet

Balanse-konto

Aktiva:	
Samlet bokført anleggsverdi	kr. 126,439.55
-:- avskrevet påkostning	» 1,439.55
	<hr/>
	kr. 125,000.00
Utestående fordringer	» 128.96
Beholdningsverdier	» 10,570.00
Andel i Mære Samvirkelag	» 60.00
Kassebeholdning	» 997.23
	<hr/>
	Kr. 136,756.24

Oslo,

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskaps-

Vi henviser til vår

Oslo,

A/S REVISION

forsøksstasjon på Mæresmyra.

tapskonto.

for 1942.

Kredit

Inntekter:

Salg, forbruk og økning av beholdninger av jordbruks- produkter	kr. 17,359.35
Distriktsbidrag	» 800.00
Renter C. Wedel Jarlsbergs legat	» 733.22
» H. Weidemanns legat	» 2,228.48
Betaling for utførte forsøk og bidrag til forsøksvirksom- heten fra Norsk Hydro	» 1,200.00
Bidrag til forsøksvirksomheten fra A/S Kali	» 500.00
Inntekt av hus på Mære	» 1,050.00
Andre inntekter (renter, utbytte)	» 287.62
	<hr/>
	Kr. 24,158.67
Tilskudd fra Myrselskapets hovedkasse	» 18,318.00

Kr. 42,476.67

pr. 31/12 1942.

Kredit

Passiva:

Kapitalkonto pr. 1/1—1942	kr. 136,352.29
+ overskudd 1942	» 403.95
	<hr/>
	kr. 136,756.24

Kr. 136,756.24

31. desember 1942

8. februar 1943

MYRSELSKAP

Aasulv Løddesøl.

bøker, som er revidert av oss.
revisjonsberetning av i dag.

11. februar 1943.

P. I. Borch.

Arne Paulsen.

Det norske myrselskaps

Vinnings- og

Debet

Driftsregnskap

Utgifter:

Brenntorvdriften:

Assuransse kr. 95.40

Diverse » 10.00

----- kr. 105.40

Torvstrødriften:

Tekningsmateriell til fabrikkene kr. 400.00

Avskrivning av torvmester Skeviks gjeld .. » 722.34

----- » 1,172.34

Balanse, overskudd » 2,154.56

Kr. 3,432.30

Debet

Balanse-konto

Aktiva:

Samlet bokført anleggsverdi pr. 1/1—1942 kr. 35,000.00

Kr. 35,000.00

Oslo.

DET NORSKE

Carl Løvenskiold.

Foranstående stemmer med selskapets

Vi henviser for øvrig til vår

Oslo.

A/S REVISION

forsøksantalt i torvbruk.**tapskonto.**

for 1942.

Kredit

Inntekter:**Forpaktningssavgifter:**

Av maskintorvdriften	kr. 2,350.00
» stikktorvdriften	» 11.00
» torvstrødriften	» 1,061.30
Diverse	» 10.00

 Kr. 3,432.30

pr. 31/12 1942.

Kredit

Passiva:**Rest tilskudd fra hovedkassen i årene 1934—**

1940	kr. 5,476.62
+ innbetalt til Myrselskapets hovedkasse..	» 3,005.06
	<hr/> kr. 2,471.56
Kapitalkonto pr. 1/1—1942	kr. 30,373.88
+ balanse, overskudd 1942	» 2,154.56
	<hr/> » 32,528.44
	<hr/> Kr. 35,000.00

31. desember 1942

8. februar 1943

MYRSELSKAP

A asulv Løddesøl.

bøker, som vi har revidert.
 revisjonsberetning av i dag.

11. februar 1943.

P. I. Borch.

 Arne Paulsen.

Bemerkninger til regnskapet.

Driftsregnskapet for 1942 balanserer med kr. 125,575.75. Dette er en stigning i forhold til 1941 på kr. 23,489.69. Regnskapet viser et underskudd stort kr. 79.41, m. a. o. balanse praktisk talt.

Inntekter: Hovedkontorets inntekter er kr. 97,905.37 eller ca. kr. 22,600.— mer enn foregående år. Størstedelen av dette utgjør øket statsbidrag, først og fremst til arbeidet for større brenntorvproduksjon og rasjonalisering av torvdriften. Av andre poster som er øket nevneverdig fra foregående år kan nevnes en stigning på ca. kr. 1500.— på kontoen: Refunderede utgifter vedkommende myrundersøkelser og ca. kr. 500.— mer i kontingent fra årsbetalende medlemmer. Videre er inntektene av tidsskriftet gått opp med vel kr. 300.— Ved forsøksanstalten i torvbruk er inntektene øket med ca. kr. 2,500.— i forhold til 1941. I den annen retning trekker nedgang på kr. 300.— i livsvarig medlemskontingent og kr. 2,000.— i private bidrag. Videre er inntektene ved forsøksstasjonen på Mæresmyra gått ned med ca. kr. 800.—. Forsøksstasjonens samlede inntekter er kr. 24,158.67 og forsøksanstaltens kr. 3,432.30.

Utgifter: Hovedkontorets lønningskonto er øket med ca. kr. 2,000.—, som vesentlig skyldes dyrtidstillegg til funksjonærene. Kontorutgifter er øket med ca. kr. 1,400.—, og videre er det en ny utgiftspost på vel kr. 3,000.— som angår flytning og innredning av nye kontorer. Forhåpentlig vil det vesentligste av dette beløp bli refundert selskapet. Utgiftene til myrinventering er øket med ca. kr. 2,600.—, også denne økning skyldes overveiende dyrtidstillegg til de funksjonærer som er beskjeftiget med inventeringsarbeide. Den største utgiftsøkning er likevel på kontoen: Arbeidet for øket brenntorvproduksjon, som viser en stigning på ca. kr. 12,500.—. Økningen gjelder først og fremst en nyopprettet torvkonsulentstilling og dyrtidstillegg til de tidligere ansatte konsulenter, dessuten økning i reiseutgifter og utgifter vedkommende propaganda, brenntorvstatistikk m. v. Forsøksstasjonen på Mæresmyra har en samlet utgiftsøkning på ca. kr. 3,600.—. Det er stigning på kontoen: Forsøksdrift med ca. kr. 1,800.—, som ny utgiftspost er oppført kr. 2,000.—, som er avsatt til innkjøp av tørkeskap, og videre er lønningskontoen øket med vel kr. 1,400.— grunnet dyrtidstillegg til funksjonærene. En del nedgang i utgiftene viser kontiene: Spredte forsøk, vedlikehold og forsøksmelding. Ved forsøksanstalten i Våler er utgiftene gått ned med ca. kr. 900.— sammenlignet med 1941. Hovedkontorets samlede utgifter i 1942 er kr. 82,225.29, forsøksstasjonens kr. 42,072.72 og forsøksanstaltens kr. 1,277.74. Tilsammen blir det kr. 125,575.75 som før nevnt.

Formuesstillingen: Legatkapitalen har i 1942 undergått følgende forandring:

Saldo pr. 1/1—1942	kr. 534,939.24
Renter tillagt kapitalen i henhold til legatenes statutter	» 1,294.54
	<hr/>
	kr. 536,233.78
Herfra går overkurs på nyinnkjøpte obligasjoner	» 191.80
	<hr/>
Saldo pr. 31/12 1942	kr. 536,041.98

Selskapets øvrige aktiva utgjør kr. 174,185.56. Samlet formue ved årsskiftet blir altså kr. 710,227.54.

Aa. L.

KORT MELDING OM VÆR OG ÅRSVEKST VED DET NORSKE MYRSELSKAPS FORSØKSSTASJON PÅ MÆRESMYRA FOR ÅRET 1942.

Ved Hans Hagerup.

Omkring årsskiftet 1941/42 var det mildt vær, med regn og snøbyger. Uti januar kom omslag til hardvinter, bitende kaldt og dertil sterk vind. Siste halvdel av januar og i februar viste termometeret flere ganger ned til $\div 30^{\circ}$ C. Det kom en del snø, men denne ble ikke liggende rolig. Den stadige vind sopet den sammen i fonner, så på utsatte steder blåste snøen bort. Også på forsøksgården blåste det meget av, men et fast, jevnt dekke ble liggende utover vinteren. Det ble derfor ganske gode vilkår for teledannelse, som også var begynt i god tid før jul. Den ble ganske dyp, og ved måling av telen 10. april var den ca. 50 cm på pløyd jord og 40—44 cm på grasvoll.

Nedbøren som kom i månedene januar—mars lå under normalen. Januar med $\div 57$, februar $\div 25$, mars $\div 4$ mm, tilsammen $\div 86$ mm. Normalt ved Steinkjær i samme tidsrom er 187 mm. Omslaget til mildvær med sludd og regn kom først i april.

De overvintrede planter hadde klart vinteren mindre godt. Med den dype tele og det harde snødekke som skulle smeltes bort, og store snøfonner som stengte for smeltevannet, ble det gode vilkår for «isbrann». Den skadde enga enkelte steder ganske betydelig. Et felt måtte pløyes opp da det ikke var meget grønt igjen. Der hvor etterveksten ikke var slått eller beitet var det bra. Høstrug var meget uttynnet og høstkveite (Enger) var for det meste utgått.

Vårarbeidene tok til 13. april. Utsåing av mineralgjødsel kunne ta til 15. april på enga og på åker 28. april. Kvelstoffgjødsla ble utsådd på eng 28. april og på åker 6. juni. En del åker ble harvet med traktor, men det viste seg vanskelig på pløyd åker. Årsaken var vel nærmest at harvinga ble begynt for seint, det var for dypt ned på telelaget. Skålharv viste seg umulig, den tok med seg det løse laget

ned på telen. Vanskelig var det også med fjørharva. På vollpløgsle gikk det bedre.

Såing og setting av de ymse vekster ble gjort til følgende tider: Havre fra 5. mai, bygg 11., kveite 13., engfrø 15., poteter 18., neper 30. mai, blomkål og hodekål planta 6. juni, forbeter 10. og kålrot planta 16. juni, høstrug 17. august. Det var tørt og fint under vårarbeidene. April og mai hadde 10 og 18 mm nedbør. Men det var noe kaldt, endel av nedbøren kom som sludd. I juni derimot ble det rikelig regn, 126 mm, normalt er 43 mm. I måneden var bare 5 oppholds dager. Når dertil kommer at det var låg temperatur, forstås en at veksten gikk seint, og at ugraset fikk gode vilkår og var vanskelig å døyve.

Juli måned hadde også mye regn, 21 mm over det normale. Timoteien tok til å blomstre 20. juli, men noen jamn blomstring ble det ikke før de siste dager i måneden. Bygg — Herse — tok til å skyte 14. juli. Slåtten tok til 13. juli. Det var tidlig i forhold til engas utvikling, men heller noe seint etter tiden. Regnet hindret forsøkshøstingen, så slåtten ble ikke ferdig før 1. august. August måned hadde rimelig nedbør, 60 mm eller 18 mm under normalen. Det var 16 regndager i august, men fra 6. til 11. var det en oppholdsperiode, og da fikk vi høyet i hus ganske godt berget. Høyavlingene ble ujevne, noe bra og noe mindre bra på grunn av «isbrann», den samlede høyavling ble derfor redusert mye.

Høyavlingene på omløpsfeltene ble (kg pr. dekar):

	Omløp med 3 år eng	Omløp med 4 år eng	Omløp med 5 år eng
1. års eng	740	786	718
2. års eng	612	588	962
3. års eng	752	578	620
4. års eng	—	830	716
5. års eng	—	—	702
Medeltal	701	695	743

Høyavlingene er bestemt ved veiing fra hesje og ligger i høve til året ellers noe høyt, da tørrheten her var mindre god.

På mosemyr var det god avling. Yngre eng gav 5 til 700 kg pr. dekar i første slått. Noen kraftig håvekst ble det ikke på grasmyra på grunn av mye regn og låg temperatur. Den ble ellers forskjellig, alt etter gjødslinga. Ved tidlig slått og god gjødsling ble det god ettervekst.

Akeren ble sein. Drivende vær var det ikke noen tid på sommeren, så modningen ble sterkt forsinket. Etter oppspiringen var det på byggåkeren enkelte steder angrep av kjølmarm som tynnet den noe, men åkeren kom seg over angrepet uten å bli uttynnet for meget.

At åkeren ble noe tynn i dette regnfulle været var bare bra, og det merkelige var at i byggåkeren var det dette året meget lite legde, noe som vi sjelden unngår her.

Byggskuren tok til 25. august. Kornet var ikke fullmodent, men da utsiktene til modning ikke var de beste innen rimelig tid, fant en del rettst å ta til med skuren. Havren ble skåret fra 28. august. Den ble mindre godt moden. En god del av kornet ble utsatt for frost nait til 31. august. Dessverre var det mye regn gjennom den største del av skuronna, og arbeidet ble vanskeliggjort og sinket av den grunn. September hadde 155 mm regn, normalt er 78 mm. Et par tørrværsperioder var det i måneden, så noe korn kom i hus bra tørt. En del ble stående ute til 21. oktober før det kom i hus, jorda var da tilfrosset. Avlinga av Hersebygg ble 238 kg og av Nidarhavre ca: 290 kg pr. dekar, men kvaliteten var nedsatt noe både på grunn av mindre god modning og dårlig innberging.

Timoteifrøet ble skåret de første dager av september. Avlinga ble ikke stor, bare 25—30 kg pr. dekar og av mindre god kvalitet.

Potetene ble tatt opp fra 23. september. Frosten skadde graset sterkt natt til 31. august, og veksten var så å si avsluttet da. Av sykdommer på potetene var det særlig stengelbakteriose, mest på Aspøtet; Parnassia og Early Puritan var også nokså sterkt angrepet. Tørråte var det mindre av, og på knollene var lite å se. Avlinga ble forholdsvis bra, for enkelte sorter var knollavling pr. dekar og tørrstoffprosent følgende:

Louis Botha	2888 kg knoller med 19,7 % tørrstoff
Sharpes Expres	2779 » » » 21,3 » »
Early Puritan	2621 » » » 20,6 » »
Richters Jubel	2314 » » » 20,4 » »
Alpha	2725 » » » 20,0 » »
Kerrs Pink	2373 » » » 20,9 » »
Ås	1525 » » » 19,8 » »

På mosemyra ble potetavlinga ikke stor dette år. Noe mer frostskade var det der, og det ble ingen skikkelig vekst på potetene. Avlinga ble bare ca. 1000 kg med 16,4 % tørrstoff av Louis Botha.

Det fortsatte med rikelig regn også i oktober måned. Det var 186 mm, det er 108 mm over normalt, og bare 8 oppholdsdager i hele måneden. Det var derfor temmelig ufyselig å holde på med innhøstingsarbeidet.

Neper, kålrot og beter ble tatt opp fra 14. oktober. Avlinga pr. dekar for enkelte sorter med prosent tørrstoff ble følgende på grasmyr:

Dales hybrid (dansk frø)	5556 kg røtter med 10,3 % tørrstoff
Fynsk bortfelder (dansk frø) ..	6431 » » » 8,5 » »
Kvit mainepe (dansk frø)	5750 » » » 12,3 » »
Østersundom (frø fra 1935) ..	7556 » » » 9,1 » »

Fynsk bortfelder (frø av egen avl)	6028	kg	røtter	med	9,0	%	tørrstoff
Bangholm kålrot (planta)	3306	»	»	»	14,2	»	»
Eckendorfer förbete (planta) ..	2750	»	»	»	13,6	»	»
Barres Strynø förbete (planta)	2278	»	»	»	16,3	»	»

Avlingene ble ikke særlig store i forhold til hva en kan få under gode år. Kålrot og förbeter gav liten avling selv om de ble planta, men det er sannsynlig at ved såing ville det knapt blitt brukbare røtter. Det viste seg at kålrota dette året var langt mindre angrepet av kålflyens larve enn tidligere år, det samme viste seg for hodekålens vedkommende.

På mosemyra var nepeavlingene små, for Kvit mainepe 1230 kg og Fynsk bortfelder 2040 kg røtter pr. dekar. Den låge avling både av neper og poteter kommer også meget av at jorda fra våren bare ble harvet på stubben.

Gulrota ble tatt opp fra 9. oktober. Avlinga pr. dekar ble noe låg. Det rikelige regn utover sommer og høst gjorde at feltet ble for vått, da grøftene ikke virket hurtig nok. Av sorten Nantes ble avlinga pr. dekar på drillkultur 1750 kg røtter og på flatt land 1580 kg.

Hodekålen ble tatt opp 22. oktober. Avlinga var temmelig dårlig, det var altfor lite varme gjennom veksttiden forat den kunne komme til å utvikle store og faste hoder, det ble rikelig bladutvikling og hodene små. Trønder gav 1330 kg, Stavanger torv 900 og Mikeli 770 kg pr. dekar.

Høstpløyinga ble ikke helt ferdig. Det rikelige regn vanskeliggjorde arbeidet, og frosten kom tidlig og satte stopper for arbeidet: omkring 20. oktober var jorda så pass tilfrosset at pløyinga måtte innstilles.

Året var meget vanskelig på mange vis, den rikelige nedbør gjennom hele veksttiden gjorde sitt til det. I månedene juni/oktober var 608 mm regn med 98 nedbørsdager, det er 338 mm mer enn normalt. En forstår at dette satte sitt stempel både på avlingsmengden og kvaliteten. Høyavlinga ble delvis bra, men den samlede avling ble på grunn av «isbrann» redusert. Kvaliteten ble forholdsvis bra. Kornavlinga ble, hva mengde angår, ganske tilfredsstillende, men kvaliteten betydelig nedsatt. Potetavlinga av tidlige sorter ble bra, men av seine, låg. Nepeavlingene lå betydelig under hva en kan oppnå på slik jord i gode år. Av grønnsaker ble avlingene temmelig små og få langt under middels avling både for gulrot og hodekål.

Den første uke i november måned var oppholdsvær og kaldt, så jorden frøs noe til, men i resten av måneden ble nedbør med sludd og regn. Desember skiftet med snø og regn, og det var ganske mildt vær ved nyårstider.

Mære, 9. februar 1943.